

Vastaukset

Tehtäviä selkokirjaan

Frankenstein

Mary Shelley

Selkokielelle mukauttanut Marjo Saarinen

Kuvitus Brenda Salazar

Sisällys

Kysymyksiä kirjasta	2
Sanastoa	2
Oikein vai väärin?	3
Kuka sanoi?	3
Kuvat järjestykseen	4
Sanaristikko	4
Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä	5
Tiedonhakutehtäviä	6

Opettajalle

Frankenstein on selkomukautus Mary Shelley'n romaanista. Nuori tutkija Victor Frankenstein herättää henkiin olennon, jota kaikki pelkäävät. Hylätty olento kostaa luojalleen.

Kysymyksiä kirjasta on jaettu lukujaksoihin, joten niitä voi käyttää lukemisen rinnalla. Muut tehtävät koskevat koko kirjaa. Vastauksissa on jokaisen vastauksen sivunumero.

Helpoimpia ovat tehtävät ”Oikein vai väärin?” ja ”Kuvat järjestykseen”, vaativimpia keskustelu- ja tiedonhakutehtävät. Kuvat ovat Brenda Salazarin kirjaa varten piirtämiä.

Kirjassa on väkivaltaa ja kuolemaa: olento tappaa Victorin pikkuveljen ja vaimon, ja lopussa se lähtee kuolemaan. Tehtävät käsittelevät kirjan henkilöitä ja tapahtumia, eivät oppilaiden omia kokemuksia.

Nämä tehtävät on tarkoitettu tukemaan selkokirjan käyttöä opetuksessa ja opiskelussa. Kaikkia tehtäviä saa käyttää, kopioida, levittää ja muokata vapaasti.

Mary Shelley'n romaanin Frankenstein on mukauttanut selkokielelle Marjo Saarinen. Selkokirjan on kuvittanut Brenda Salazar, ja sen on julkaissut Oppian.

Lisää selkokieliä tieto- ja kaunokirjoja löydät osoitteesta selko.oppian.fi

Kysymyksiä kirjasta

Lue sivut 6–15.

1. c) Suureen puuhun s.6
2. c) Hän oli ihmeissään. s.6
3. b) ”Se on sähköä.” s.8
4. c) ”Voiko sähkö herättää kuolleet henkiin?” s.10
5. a) Hautausmaalta s.14

Lue sivut 16–31.

6. a) Hän oli kauhuissaan. s.16
7. c) Hän lukitsi itsensä asuntoonsa. s.18
8. b) He huusivat ja juoksivat pakoon. s.20
9. c) Hän putosi jokeen ja löi päänsä kiveen. s.22
10. b) Se halusi näyttää, että se on kiltti. s.28
11. c) Perheen lapset s.28
12. a) Victor Frankensteinia s.30

Lue sivut 32–39.

13. b) Olentoa s.34
14. b) Hän pelkäsi liikaa. s.34
15. a) Vuoristossa s.36
16. a) ”Luo minulle puoliso.” s.38

Lue sivut 40–49.

17. c) Pienelle saarelle s.40
18. b) Että olennot saavat lapsia. s.40
19. a) Hän repi sen kappaleiksi. s.42
20. c) ”Minä vien kaiken, mikä on sinulle rakasta.” s.44
21. a) Elizabeth makasi kuolleena vuoteella. s.48

Lue sivut 50–62.

22. b) Hän kuoli pian murheeseen. s.50
23. a) Että hän kostaa olennot. s.50
24. a) Ruokaa ja koiravaljakon s.52
25. b) Heidän välilleen avautui suuri railo. s.54
26. a) Kapteeni Waltonille s.56
27. b) Se hyppäsi ulos ikkunasta. s.62

Sanastoa

1. kanto → j) pieni osa puusta, joka jää maahan s.6
2. sätkiä → f) liikkua äkkiä ja nopeasti s.10
3. laiminlyödä → a) jättää hoitamatta s.12
4. arkku → e) laatikko, jossa kuollut ihminen on haudassa s.14
5. elvyttää → b) yrittää saada toinen taas hengittämään s.24
6. vanhoa → c) luvata hyvin vakavasti s.30
7. kihlattu → i) ihminen, jonka kanssa joku aikoo mennä naimisiin s.32
8. pidättää → g) ottaa joku kiinni s.34
9. railo → h) leveä aukko jäässä s.54
10. hytti → d) pieni huone laivassa s.56

Oikein vai väärin?

		Oikein	Väärin
1.	Victor opiskeli yliopistossa lääketiedettä, fysiikkaa ja kemiaa. s. 10	X	
2.	Victor ompeli ruumiin osat yhteen hautausmaalla. <i>Oikein:</i> Victor ompeli ruumiin osat yhteen laboratoriossa. s. 14		X
3.	Olenolla oli vihreänkeltainen iho. s. 16	X	
4.	Olento puhui sokean vanhuksen kanssa, kun koko perhe oli kotona. <i>Oikein:</i> Olento puhui vanhuksen kanssa, kun vanhus oli yksin mökissä. s. 28		X
5.	Poliisi pidätti olennon Williamin murhasta. <i>Oikein:</i> Poliisi pidätti viattoman ihmisen. s. 34		X
6.	Victor tunsu sääliä olentoa kohtaan. s. 36	X	
7.	Häät olivat surulliset ja hiljaiset. <i>Oikein:</i> Häät olivat kauniit, täynnä musiikkia, naurua ja rakkautta. s. 46		X
8.	Victor ampui ikkunasta kohti olentoa. s. 48	X	
9.	Victor jahtasi olentoa kohti etelää. <i>Oikein:</i> Takaa-ajo vei Victorin kohti pohjoista. s. 52		X
10.	Merimiehet veivät Victorin lämpimään hyttiin. s. 56	X	

Kuka sanoi?

Victor · Olento · Alphonse · Waldman · Sokea vanhus · Elizabeth · Robert Walton · William

1.	"Olen kaivannut oppipoikaa."	Waldman s. 10
2.	"Tänä iltana minä järkytän maailmaa!"	Victor s. 14
3.	"Minkä takia he vihaavat minua?"	Olento s. 20
4.	"Olet kärsinyt paljon ja sinua on vainottu turhaan."	Sokea vanhus s. 28
5.	"Mikä sinua vaivaa?"	Elizabeth s. 46
6.	"Kadutko sinä tekojasi?"	Robert Walton s. 60

Kuvat järjestykseen

6

Merimiehet
nostivat Victorin
laivaan.

s. 56

3

Olento pelasti
naisen joesta.

s. 22

2

Olento heräsi
henkiin.

s. 16

5

Victor ja Elizabeth
menivät naimisiin.

s. 46

4

Perhe näki olennon
mökissä ja pelästyi.

s. 28

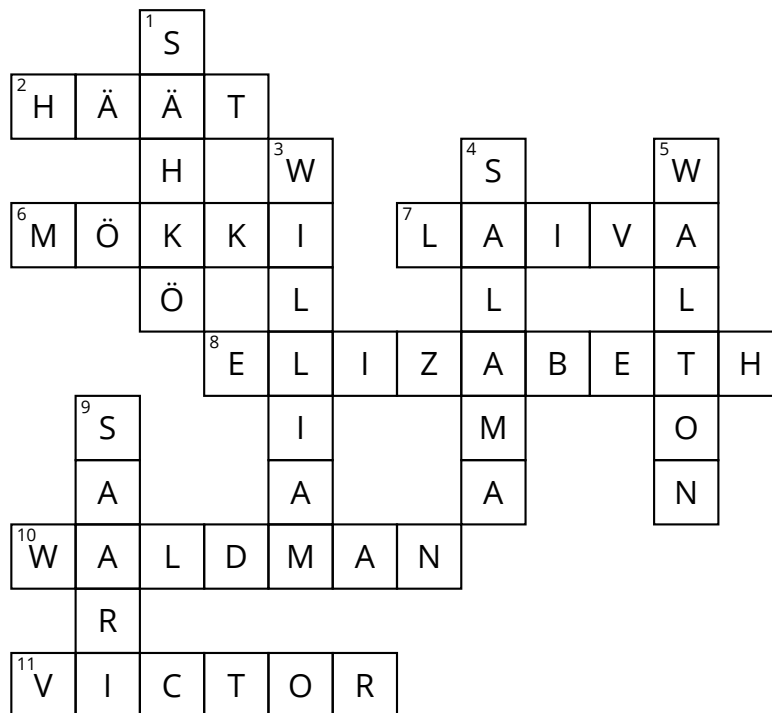

1

Salama iski suureen
puuhun.

s. 6

Sanaristikko

Vaakaan

2. HÄÄT s. 46

6. MÖKKI s. 26

7. LAIVA s. 56

8. ELIZABETH s. 32

10. WALDMAN s. 12

11. VICTOR s. 14

Pystyyn

1. SÄHKÖ s. 16

3. WILLIAM s. 32

4. SALAMA s. 14

5. WALTON s. 56

9. SAARI s. 40

Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä

1. Katso kuvaa. Olento katsoo perhettä salaa. Mitä olento ajattelee? Kirjoita olennon ajatukset.

- Olento kaipaa rakkautta ja hyväksyntää. Se haluaa perheen ja kodin (s. 26).
- Se on yksin ja onneton. Se haluaa todistaa, ettei se ole hirviö (s. 26).
- Se pelkää, että ihmiset pelästyvät taas ja juoksevat pakoon (s. 20, 24).

2. Olento sanoi: ”Halusin hyvää, mutta huono kohtelu teki minusta paholaisen.” Mitä olento tarkoittaa? Mitä mieltä sinä olet?

- Olento teki hyvää: se pelasti naisen joesta ja toi perheelle polttopuita. Ihmiset kuitenkin ampuivat sen ja ajoivat sen pois (s. 22–28).
- Huono kohtelu teki olennosta katkeran ja vihaisen. Se päätti olla hirviö, koska ihmiset pitivät sitä hirviönä (s. 30).
- Mielenpitoita: kohtelu vaikuttaa siihen, millaiseksi ihminen muuttuu – tai: jokainen vastaa silti omista teoistaan.

3. Katso kuvaa. Victor on palannut perheensä luokse. Keitä kuvassa on? Mitä he tekevät? Kerro parille tai kirjoita.

- Victor haluaa kihlattuaan Elizabethia. Isä Alphonse seisoo kävelykepin kanssa, ja pikkuveli William nostaa kädet ylös (kuva s. 33).
- Kotiinpaluu toi Victorille rauhaa ja lohtua. Hänen ympärillään oli ihmisiä, jotka välittivät hänestä (s. 32).
- Kuvailussa voi käyttää esimerkiksi sanoja halata, seistä, hymyillä, iloinen ja onnellinen.

4. Victor loi olennon. Olento tappoi Williamin ja Elizabethin. Kuka on syyllinen: olento, Victor vai molemmat? Miksi sinä ajattelet niin?

- Olento tappoi. Se sanoo itse: ”Olen murhannut viattomia” (s. 60).
- Victor loi olennon ja jätti sen yksin. Hän tunsikin syyllisyyttä ja vastuuta (s. 36) ja sanoi lopussa: ”Olen ollut typerys” (s. 58).
- Molemmat: Victor aloitti kärsimyksen, mutta olento päätti kostaa.

5. Olento halusi ystävän. Millainen on hyvä ystävä? Kerro tai kirjoita.

- Vastaukset vaihtelevat: hyvä ystävä esimerkiksi kuuntelee, auttaa ja hyväksyy toisen sellaisena kuin hän on.
- Kirjassa sokea vanhus kuunteli olentoa ja ymmärsi sitä. Vanhus ei tuominnut olentoa sen ulkonäön takia (s. 28).

Tiedonhakutehtäviä

1. Kirjan *Frankenstein* kirjoitti englantilainen Mary Shelley.

- a) Kuinka vanha Mary Shelley oli, kun hän alkoi kirjoittaa tarinaa?
- b) Mistä Mary Shelley sai idean tarinaan?
 - a) Hän oli 18-vuotias. Hän alkoi kirjoittaa tarinaa kesällä 1816 Sveitsissä Genevenjärven rannalla. Kirja julkaistiin vuonna 1818.
 - b) Unesta. Mary Shelley kertoi nähneensä unen, jossa tiedemies herättää henkiin kammottavan hirviön. Kirjoittaminen alkoi, kun lordi Byron ehdotti, että jokainen keksii oman kauhutarinan.

Lähde: Wikipedia: Mary Shelley

https://fi.wikipedia.org/wiki/Mary_Shelley

Lähde: Yle: Analyysi: Hittielokuva Frankensteinin sydämessä piilee tragedia (23.11.2025)

<https://yle.fi/a/74-20194978>

2. Kirjassa Victor pohtii: ”Jos johdamme sähköä kuolleeseen sammakkoon, se alkaa sätkiä.” Tällaisia kokeita teki oikeasti tutkija Luigi Galvani.

- a) Mistä maasta Luigi Galvani oli kotoisin?
- b) Mitä Galvani keksi sammakkojen avulla?
 - a) Italiasta. Galvani asui Bolognan kaupungissa ja eli vuosina 1737–1798. Hän oli lääketieteen tutkija ja fyysikko. Myös vastaus Bologna käy.
 - b) Hän keksi, että eläinten lihakset ja hermot tuottavat sähköä. Hän kutsui ilmiötä eläinsähköksi. Kuolleen sammakon jalat nytkähtelivät, kun sähkö kulki sen läpi tai kun jalka kosketti kahta eri metallia.

Lähde: Wikipedia: Luigi Galvani

https://fi.wikipedia.org/wiki/Luigi_Galvani

Lähde: Hoksaa: Sähköiset sammakonreidit johtivat pariston keksimiseen

<http://www.hoksaa.net/lehti/sahkosammakot.html>